

Josep Guinovart (Barcelona, 1927) procedeix d'un llinatge de pintors de pinzell gruixut. L'avi, l'oncle, fins i tot el pare es dedicaven a aquest ofici abstracte, aliè a les distraccions de l'esperit. Va créixer entre taulells, coles d'enganxar, brotxes, trepes per a sanefes, sòcols, espàtules i fornets. I amb la Guerra Civil, tota la família ha d'emigrar de Barcelona al poble matern, Agramunt, on és més senzill de subsistir. Aquest entorn de ponent, de terres seques i camps de blat infinits, marcarà per sempre més Guinovart, *Guino* per als amics, que el 1994, una vegada conquerits tots els honors i reconeixements, reconstruirà el seu particular a l'Espai Guinovart, a l'edifici de l'antic mercat d'Agramunt (Urgell).

La Cabanya, la peça inaugural, era un espai consagrat a les quatre estacions. Segons l'artista, "l'esclat de la primavera com a explosió blanca sobre colors matisats fent camí cap a l'estiu, tot seguint la llei del blat, del verd al daurat, a les terres i els rostolls, rogencs de llums baixes de les tardors, solituds del fang, la bassa, l'alzina, els mussols,

Amb la desaparició de Josep Guinovart, la generació dels grans artistes catalans de postguerra resta òrfena. Si no fa gaire vam perdre Modest Cuixart i el 2001 Joan-Josep Tharrats, encara resten en actiu artistes com Ràfols-Casamada i Tàpies.

fent camí cap a l'hivern, dels grisos platejats, de l'ase, dins de la boirina borrosa i sonora".

En aquestes paraules trobem la descripció de l'esperit, fins i tot dels temes que solcaran tota l'obra de Guinovart. Una obra caracteritzada pels orígens com a font d'originalitat, i per una preocupació social més enllà de qualsevol ideologia concreta.

El 1944, en tornar a Barcelona, estudia a les escoles d'Arts i Oficis i de Llotja. I el 1952, després d'una primera individual a la galeria Syra, rep una beca de l'estat francès per a estudiar a París. És en aquest període que decideix de dedicar-se de manera íntegra a la pintura.

Va participar als Salons d'Octubre i col·laborà amb el grup Dau al Set, amb un estil postfiguratiu, de contorns dibuixats, primigeni però evocatiu, sobre la gent senzilla i humil, obrers, camperols, desnonats... Triomfarà a la Trienal de Milà (1951) amb els gravats dedicats al poema de Federico García Lorca –el seu autor preferit– *Llanto por la muerte de Ignacio Sánchez Mejías*, a l'estand espanyol dissenyat per l'arquitecte Coderch de Sentmenat, sota el comissariat artístic de Rafael Santos Torroella. Poc després decorà amb un mural l'edifici Coderch de la Barceloneta, un bloc de pisos racionalista, però magistralment humà, destinat als pescadors humils.

El 1955 es retrata al costat d'Aleu, Cuixart i Tàpies per a formar el grup Tatull, una associació que dura poc més que la instantània, però que ha quedat per a la història gràcies a aquella atractiva fotografia. És en aquest moment que Guinovart decideix d'allunyar-se del figurativisme amb càrrega social i endinsar-se en el món de la matèria i de l'informalisme, més a la manera nord-americana que no a l'europea –cas únic–, i alhora explora el camp de l'escultura, la instal·lació, l'escenografia, el tapís i el cartell. Precisament, la seva darrera aparició pública fou el prop passat 3 de desembre, amb motiu de la inauguració d'una antològica dels seus cartells de temàtica social i associativa al Museu d'Història de Catalunya. En sortir de l'acte tingué un infart, fou hospitalitzat i, quan semblava que es recuperava, va tenir un segon atac definitiu.

Segons el filòsof i crític d'art Arnau Puig –membre de Dau al Set–, “en un moment determinat, que comprèn pràcticament la totalitat de l'obra de Guinovart durant els anys 60 i gran part dels 70, es podria dir que un quadre de l'artista s'assembla més a l'aparador d'una botiga de mal gust i abandonada que no al que normalment s'accepta com a art. Però la força expressiva i l'impacte s'imposen molt més que no qualsevol símbol convingut o fotografia real”.

A la dècada dels 80, Guinovart recupera el traç del dibuix, amb el qual delimita àrees de color o traça cal·ligrafies. El 1982 rep el Premi Nacional espanyol d'Arts Plàstiques, i el Nacional de la Generalitat el 1990. El mateix any, la Tecla Sala de l'Hospitalet li va dedicar una gran retrospectiva. La seva darrera gran antològica fou el 2002, a l'edifici gaudinià de la Pedrera, a Barcelona, amb seixanta olis, alguns dels quals obrien nous camins en la seva trajectòria artística.

Allitat a l'hospital, encara continuava dibuixant sense sospitar que aviat li arribaria la fi. La seva darrera obra encara pot ser contemplada al Museu d'Història de Catalunya, un cartell realitzat expressament per acompanyar l'antològica de cartells, en la qual renova el compromís amb associacions culturals, entitats socials i partits polítics.

Ricard Mas

"Per fi algú posa el coneixement a l'abast de totes les butxaques"

VULLSABER,
llibres per a entendre el món

A totes les llibreries, per només 5 €

www.editorialuoc.com

UOC